



Skatteministeriet

24. juni 2021
J.nr. 2021 - 3449

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 456 af 19. april 2021 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Peter-Bach Mortensen



Spørgsmål

Vil ministeren oplyse provenuvirkningen ved at målrette beskæftigelsesfradraget? Der tages udgangspunkt i følgende modeller:

- a) beskæftigelsesfradraget aftrappes i intervallet fra den til enhver tid gældende topskattegrænse og er fuldt aftrappet ved 600.000 kr.
- b) beskæftigelsesfradraget aftrappes i intervallet fra den til enhver tid gældende topskattegrænse og er fuldt aftrappet ved 700.000 kr.
- c) beskæftigelsesfradraget aftrappes i intervallet fra den til enhver tid gældende topskattegrænse og er fuldt aftrappet ved 750.000 kr. Provenuet bedes opgjort i umiddelbar virkning, efter tilbageløb og efter tilbageløb og adfærd. Dette bedes opgjort for alle årene 2021-2025 samt i varig virkning. Der bedes her anvendt 2021-niveau og faste 2021-priser. Ministeren bedes også opgøre virkningen på råderummet i 2020-priser. Ministeren bedes endelig opgøre fordelingsvirkningen ved skatteændringerne opgjort som virkningen på disponibel indkomst i kroner og øre samt i procent af disponibel indkomst opdelt for 10 indkomstdeciler. For den 10. indkomstdecil bedes også opdelt på percentiler. Sluttelig bedes ministeren også oplyse skatteændringens virkning på Gini-koefficienten. Dette bedes gjort for samtlige modeller.

Svar

Det er beregningsmæssigt lagt til grund, at den i spørgsmålet beskrevne aftrapning af beskæftigelsesfradraget tager udgangspunkt i den del af topskattegrundlaget, der overstiger den aktuelle topskattegrænse. Det vil sige, at aftrapningen sætter ind samtidig med top-skatten. Aftrapningen sker med en sats, der sikrer, at beskæftigelsesfradraget er fuldt aftrappet ved de angivne indkomstgrænser. For *model (a)* vil aftrapningen af beskæftigelsesfradraget således begynde, når topskattegrundlaget overstiger 544.800 kr. (2021-niveau, 2021-regler) og være fuldt aftrappet, når topskattegrundlaget overstiger 600.000 kr. (2021-niveau). Aftrapningen i *model (a)* medfører, at marginals-katten for topskatteydere i aftrapningsintervallet øges fra ca. 55,9 (ekskl. kirkeskat) til 73,4 pct. i gennemsnit.

En aftrapning af beskæftigelsesfradraget, der følger *model (a)*, skønnes at indebære et merprovenu på knap 4,2 mia. kr. (2021-niveau) i umiddelbar virkning, ca. 3,2 mia. kr. efter tilbageløb og godt 1,3 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. tabel 1*.

En aftrapning af beskæftigelsesfradraget som i *model (b)* – hvor marginals-katten øges fra 55,9 til 62,0 pct. i gennemsnit i aftrapningsintervallet – skønnes at indebære et merprovenu på godt 3,2 mia. kr. i umiddelbar virkning, ca. 2,5 mia. kr. efter tilbageløb og knap 1,2 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

En aftrapning af beskæftigelsesfradraget som i *model (c)* – hvor marginals-katten øges fra 55,9 til 60,5 pct. i gennemsnit i aftrapningsintervallet – skønnes at indebære et merprovenu på ca. 2,9 mia. kr. i umiddelbar virkning, godt 2,2 mia. kr. efter tilbageløb og knap 1,1 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Det er forudsat, at virkningen på det finanspolitiske råderum svarer til virkningen efter tilbageløb og adfærd. Det skal understreges, at størrelsesordenen af de afledte adfærdsvirkninger er behæftet med usikkerhed.

Tabel 1. Provenuvirkning ved forskellige modeller for aftrapning af beskæftigelsesfradraget

2021-niveau		Umiddelbar provenuvirkning	Provenuvirkning efter tilbageløb	Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd
<i>Mio. kr.</i>				
Model (a), 600.000 kr.	2021	4.090	3.150	1.310
	2022	4.140	3.190	1.320
	2023	4.150	3.200	1.330
	2024	4.140	3.180	1.320
	2025	4.150	3.190	1.320
	Varig virkning	4.150	3.190	1.320
	Model (b), 700.000 kr.	2021	3.190	2.450
2022		3.220	2.480	1.160
2023		3.240	2.490	1.160
2024		3.220	2.480	1.160
2025		3.230	2.480	1.160
Varig virkning		3.230	2.480	1.160
Model (c), 750.000 kr.		2021	2.860	2.200
	2022	2.890	2.230	1.090
	2023	2.900	2.230	1.090
	2024	2.890	2.230	1.090
	2025	2.900	2.230	1.090
	Varig virkning	2.890	2.230	1.090

Anm.: Provenuvirkninger er afrundet til nærmeste 10 mio. kr.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i år 2018 fremskrevet til 2021-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, december 2020.

En aftrapning af beskæftigelsesfradraget, der følger *model (a)*, skønnes at indebære en afledt reduktion af arbejdsudbuddet svarende til ca. 5.300 fuldtidspersoner og en reduktion af indkomstforskellene med 0,17 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 2*.

En aftrapning af beskæftigelsesfradraget, som følger *model (b)*, skønnes at reducere arbejdsudbuddet svarende til ca. 3.500 fuldtidspersoner og reducere Gini-koefficienten med 0,14 pct.-point. *Model (c)* skønnes at reducere arbejdsudbuddet svarende til ca. 2.900 fuldtidspersoner og reducere Gini-koefficienten med 0,13 pct.-point.

Tabel 2. Arbejdsudbudseffekter og ændring i Gini-koefficient ved forskellige modeller for aftrapning af beskæftigelsesfradraget, 2025-regler

	Arbejdsudbud	Gini-koefficient
	<i>Antal pers.</i>	<i>Pct.-point</i>
Model (a), 600.000 kr.	-5.300	-0,17
Model (b), 700.000 kr.	-3.500	-0,14
Model (c), 750.000 kr.	-2.900	-0,13

Anm.: Arbejdsudbudsvirkninger er afrundet til nærmeste 100 personer.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i år 2018 fremskrevet til 2021-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, december 2020.

Aftrapning af beskæftigelsesfradraget ved *model (a)* skønnes at indebære en reduktion af de disponible indkomster med ca. 0,4 pct. for hele befolkningen svarende til ca. 900 kr. pr. voksen, *jf. tabel 3*, der viser reduktionen i procent af de disponible indkomster og i kroner på tværs af indkomstdeciler og for 91.-100. indkomstpercentil.

Model (b) skønnes at indebære en reduktion af de disponible indkomster på ca. 0,3 pct. for hele befolkningen svarende til omkring 700 kr., mens *model (c)* skønnes at indebære en reduktion af de disponible indkomster på knap 0,3 pct. for hele befolkningen svarende til omkring 600 kr.

Tabel 3. Fordelingsvirkninger opdelt på indkomstdeciler og -percentiler (2021-niveau, 2025-regler)

Indkomstdecil	Model (a), 600.000 kr.		Model (b), 700.000 kr.		Model (c), 750.000 kr.	
	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.
1.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	-100	-0,1	-100	0,0	-100	0,0
6.	-300	-0,1	-200	-0,1	-100	-0,1
7.	-600	-0,2	-400	-0,1	-300	-0,1
8.	-1.000	-0,4	-700	-0,2	-600	-0,2
9.	-2.200	-0,7	-1.500	-0,5	-1.300	-0,4
10.	-4.800	-0,9	-4.100	-0,8	-3.800	-0,7
Hele befolkningen	-900	-0,4	-700	-0,3	-600	-0,3
Indkomst-percentil	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.
91.	-3.400	-0,9	-2.600	-0,7	-2.300	-0,6
92.	-3.400	-0,9	-2.600	-0,7	-2.400	-0,6
93.	-3.800	-1,0	-3.000	-0,8	-2.700	-0,7
94.	-4.300	-1,1	-3.400	-0,8	-3.100	-0,8
95.	-4.500	-1,1	-3.700	-0,9	-3.400	-0,8
96.	-4.800	-1,1	-4.000	-0,9	-3.700	-0,8
97.	-5.600	-1,2	-4.800	-1,0	-4.500	-1,0
98.	-6.000	-1,2	-5.300	-1,0	-5.000	-1,0
99.	-6.200	-1,0	-5.800	-1,0	-5.600	-0,9
100.	-6.000	-0,4	-5.800	-0,4	-5.700	-0,4
10. decil i alt	-4.800	-0,9	-4.100	-0,8	-3.800	-0,7

Anm.: Virkningen i kr. er beregnet pr. voksen i familien, og afrundet til nærmeste 100 kr. Den procentvise ændring i disponibel indkomst er beregnet ud fra familieækvivaleret disponibel indkomst.

Kilde: Lovmodelberegninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i år 2018 fremskrevet til 2021-niveau med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, december 2020.

Sammenligning med SAU alm. del – spm. 409 (folketingsåret 2019-20)

Det bemærkes, at de skønnede adfærdseffekter ved *model (a)* er mindre i dette svar end i svaret på SAU alm. del – spm. 409 (folketingsåret 2019-20). Det skyldes to (modsatrettede) effekter.

I retning af en større arbejdsudbudsvirkning trækker isoleret set, at grænsen for fuld aftrapning på 600.000 kr. er fastholdt på samme niveau som i det tidligere svar, som ønsket i spørgsmålet, mens topskattegrænsen er opreguleret til 2021-niveau. Afstanden mellem topskattegrænsen opgjort i 2021-niveau (med 2025-regler) på 546.000 kr. og de 600.000 kr. er derfor mindre i dette svar end i svaret på SAU alm. del – spm. 409, hvor topskattegrænsen var opgjort til 533.800 kr. i 2020-niveau (med 2025-regler). Beskæftigelsesfradraget skal derfor aftrappes over et kortere indkomstinterval,

hvilket alt andet lige indebærer en større forøgelse af marginals-katten i aftrapningsintervallet og dermed en større afledt reduktion af arbejdsudbuddet.

I retning af en mindre arbejdsudbudsvirkning trækker isoleret set en beregningsteknisk ændring i de adfærdsmodeller, der anvendes af de økonomiske ministerier. Denne beregningstekniske ændring indebærer, at den ændring i marginals-katten (ved en hypotetisk skatteændring), der anvendes til at skønne over ændringer i arbejdsudbuddet, opgøres som den gennemsnitlige marginals-katteændring set over et bredere indkomstinterval end hidtil. Det indebærer overordnet set, at de afledte adfærdsvirkninger af visse skatteændringer antages at være fordelt på et større antal personer således, at størrelsen af den afledte adfærdsvirkning øges for nogle personer, men reduceres for andre.

Den nye metode tager således bl.a. højde for, at også personer med indkomster lige under fx topskattegrænsen, der altså aktuelt ikke betaler topskat, må forventes at kunne reagere på en ændring i topskattegrænsen. For mange personer kan der være en vis usikkerhed om deres samlede indkomst set over et helt år – og for personer med en forventet indkomst omkring niveauet for topskattegrænsen kan der således også være en vis usikkerhed om, hvorvidt (og i hvilket omfang) de faktisk skal betale topskat det pågældende år. Samtidig tager den nye metode højde for, at mange personer søger at tilrettelægge deres indkomst med henblik på at undgå at betale fx topskat (i større omfang) og således er opmærksomme på den marginals-kat de ville betale, hvis de øgede deres indkomst.

Den nye metode kan isoleret set – afhængig af den konkrete skatteændring – indebære både en forøgelse og reduktion af de skønnede ændringer i arbejdsudbuddet (og de skønnede selvfinansieringsgrader), idet den samlede virkning afhænger af flere modsatrettede effekter. Metoden trækker således generelt set ikke i retning af hverken en forøgelse eller en reduktion af størrelsesordenen af de skønnede afledte adfærdsvirkninger af skatteændringer. Overgangen til den nye metode giver kun anledning til mindre forskelle i de skønnede afledte adfærdsvirkninger af ændringer i de almindelige personskatter (fx ændringer af bund- eller topskattesatsen) sammenlignet med tidligere beregninger.

I særlige tilfælde – fx som ved *model (a)*, der som udgangspunkt indebærer en forøgelse af marginals-katten med ca. 17½ pct.-point for topskatteydere i et begrænset indkomstinterval – indebærer den beregningstekniske ændring imidlertid isoleret set en reduktion af den skønnede formindskelse af arbejdsudbuddet, som er større end effekten af et kortere aftrapningsinterval, hvilket samlet set indebærer, at arbejdsudbuddet skønnes reduceret mindre end i besvarelsen af *SAU alm. del – spm. 409*.

For *model (b)* og *(c)* er de isolerede effekter af hhv. et kortere aftrapningsinterval og den beregningsteknisk ændring væsentligt mindre (og af samme størrelsesorden), hvilket indebærer, at den skønnede reduktion af arbejdsudbuddet med *model (b)* og *(c)* overordnet set er uændret i forhold til besvarelsen af *SAU alm. del – spm. 409*.

Endvidere tager den opdaterede beregning udgangspunkt i et nyere datagrundlag og nye forudsætninger for indkomstudviklingen. Konkret er de opdaterede beregninger baseret på indkomstdata fra 2018, hvorimod der i *SAU alm. del – spm. 409* blev brugt indkomstdata for 2017.